

PATVIRTINTA

.....

.....

**Lietuvos bepiločių orlaivių naudotojų asociacija
(LBONA)**

Vidinės taisyklės

Bepiločių orlaivių (BO) techninio, ir jo valdytojo gebėjimų vertinimo, bei ekspertų atrankos ir egzaminavimo tvarka

I BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios vidaus taisyklės parengtos ir patvirtintos remiantis Civilinės aviacijos administracijos (toliau - CAA) direktoriaus 2015 m. Liepos 13d. įsakymo Nr. 4R-17 “Dėl bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių pakeitimo” 2 Skyriaus 19 punktu “19¹. *Prieš pateikdami CAA prašymą suteikti išimtį, asmenys turi kreiptis į CAA nustatytus reikalavimus atitinkančias patvirtintas organizacijas (toliau - organizacijas) techniškai įvertinti bepilotų orlaivį ir valdytojo įgūdžiams. Vertinimas atliekamas pagal organizacijų patvirtintą metodiką ir reikalavimus, suderintus su CAA. Jei organizacijose vertinimo atlikti neįmanoma, vertinimą atlieka CAA. CAA vertinimui atlikti gali pasitelkti ekspertus.*”
2. Vidinės taisyklės nustato organizacijos ekspertų, kurie atliks bepiločių orlaivių techninį, ir valdytojų gebėjimų vertinimą, atrankos ir kompetencijos nustatymo procedūros tvarką, bepiločių orlaivių techninio ir jų valdytojų gebėjimų patikrinimo ir įvertinimo procedūros tvarką, bei išvardintų procedūrų suderinimo su CAA tvarką.
3. Lietuvos bepiločių orlaivių organizacija nusistato sau sekančias vidines taisykles

II EKSPERTŲ ATRANKOS TVARKA

4. Organizacija parengia ir valdyboje patvirtina ekspertų, kurie atliks bepiločių orlaivių techninį, bei jų naudotojų gebėjimų vertinimą, kandidatų atrankos ir jų egzaminavimo tvarką ir su tuo susijusius priedus, (forma EF1 “Kandidato į ekspertus kompleksinės patikros žiniaraštis”), kuriame fiksuojami atskirų patikros dalių rezultatai:
 - a. *Kandidato į ekspertus teorinių žinių patikrinimo rezultatas;*
 - b. *Kandidato į ekspertus gebėjimo valdyti fiksuoto sparno bepiločius orlaivius ir sukasparnius – multikopterius patikrinimo rezultatas;*
 - c. *Kandidato į ekspertus gebėjimų įvertinimo atliekant techninę orlaivių patikrą rezultatas;*
 - d. *Kandidato į ekspertus gebėjimų įvertinimas atliekant BO valdytojų gebėjimų patikrą rezultatas*
5. Valdyba potencialiems kandidatams į ekspertus nustato minimalius kompetencijos atitikties reikalavimus ir kandidatų į ekspertus vidinio patikrinimo – egzaminavimo tvarką:

6. Valdyba iš asociacijos narių tarpo siūlo ir svarsto galimus kandidatus į ekspertus, kurių sąrašui balsuojant turi pritarti didesnė valdybos narių dauguma.
7. Valdyba, remiantis nustatyta vidine patikrinimo – egzaminavimo tvarka atlieka kandidatų į ekspertus patikrą – egzaminavimą.
8. Praėję patikrą – egzaminą kandidatai tampa organizacijos ekspertais, kurių sąrašas patvirtinus organizacijos viduje teikiamas CAA derinimui.
9. Organizacijos viduje patvirtinti ir CAA suderinti ekspertai turi teisę atlikti BO techninės būklės ir jų valdytojų gebėjimų vertinimą.
10. CAA suderinti ekspertai ir jų kontaktiniai duomenys paskelbiami LBONA internetinėje svetainėje.

III BEPILOČIŲ ORLAIVIŲ TECHNINIO IR JO VALDYTOJO GEBĖJIMŲ VERTINIMO TVARKA

11. Organizacija parengia ir valdyboje patvirtina bepiločių orlaivių techninio vertinimo ir jo valdytojų gebėjimų vertinimo nuostatas ir jų priedus:
 - a. Fiksuoto sparno orlaivio patikros aktą (forma F1)
 - b. Sukasparnio – multikopterio patikros aktą (forma F2)
 - c. Fiksuoto sparno orlaivio valdytojo gebėjimų patikros aktą (forma F1a)
 - d. Sukasparnio – multikopterio valdytojo gebėjimų patikros aktą (forma F2a)
 - e. Fiksuoto sparno orlaivio įvertinimo žiniaraštį (forma F3)
 - f. Sukasparnio – multikopterio įvertinimo žiniaraštį (forma F4)
 - g. Fiksuoto sparno orlaivio valdytojo gebėjimų įvertinimo žiniaraštį (forma F3a)
 - h. Sukasparnio – multikopterio valdytojo gebėjimų įvertinimo žiniaraštį (forma F4a)
12. Parengtos ir valdyboje patvirtintos bepiločių orlaivių techninio vertinimo ir jo valdytojų gebėjimų vertinimo nuostatos bei visi aukščiau išvardinti priedai pateikiami į CAA derinimui:
13. CAA suderintos nuostatos su visais priedais tampa pagrindiniu dokumentu reglamentuojančiu BO techninio ir valdytojo gebėjimų vertinimo - ekspertavimo procedūrą.
14. Gavus prašymą, BO techninis ir orlaivio valdytojo gebėjimų patikrinimas turi būti atliktas ne ilgiau, kaip per penkių darbo dienas laikotarpį.
15. Ekspertai atlikę BO techninį ir orlaivio valdytojo gebėjimų vertinimą trimis egzemplioriais užpildo bepiločių orlaivių techninio vertinimo ir jo valdytojų gebėjimų vertinimo nuostatų priedus, iš kurių vienas atitenka orlaivio savininkui, antrasis pateikiamas CAA saugojimui, o trečias pasilieka ekspertavusiam asmeniui.
16. Eksperto turimas patikros aktų egzempliorius saugojamas LBONA archyvuose tris metus.
17. Teigiamai ekspertų įvertinti orlaiviai bei jų valdytojai įgyja teisę kreiptis CAA dėl išimčių suteikimo.

LBONA prezidentas

vardas, pavardė

parašas

LBONA valdybos pirmininkas

vardas, pavardė

parašas